

Handläggare: Rolf Gustafsson
Region Innerstad
Drift- och Underhållsbyrån
Tel: 50826195
rolf.gustafsson@gfk.stockholm.se

2002-10-01

Dnr 02-620-2318:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Smågatsten i Gamla Stan. Skrivelse från Lars Gustafsson, gatu- och fastighetsnämndens handikappråd

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning och överlämnar och återoppar detta utlåtande som svar på skrivelsen

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Rolf Gustafsson

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämndens handikappråd har begärt att nämnden omprövar sitt beslut att ersätta nuvarande asfalt- och betongbeläggningar på tre gator inom västra Gamla stan med smågatsten. Kontoret anser att nämndens beslut medför en förbättring av tillgängligheten på berörda gator och utgör en rimlig avvägning mellan de kulturhistoriska intressena och tillgänglighetsaspekterna.

Gatu- och fastighetskontoret föreslår att de två tidigare av gatu- och fastighetsnämnden fattade besluten angående ny beläggningsplan för Gamla stan och genomförandebeslut för Stora och Lilla Nygatan samt Munkbrogatan står fast.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Under många år har frågan om återställande av naturstensbeläggningar och anpassning av belysningen till den kulturhistoriska miljön i Gamla stan varit aktuell. Den 28 mars 2000 godkände Gfn ny beläggningsplan för Gamla Stan, som ersatte den då gällande planen från 1972. I nämndbeslutet framhålls att det är angeläget att beläggningsen åtgärdas så snart som möjligt. Den 16 april 2002 fattar nämnden genomförandebeslut för Munkbrogatan och Nygatorna. Arbetena beräknas genomföras 2003-2005 till en totalkostnad om 15 mnkr. Gatu- och fastighetsnämndens handikappråd har i skrivelse 2002-07-02 (bilaga 1) begärt att nämnden omprövar sitt beslut och behåller den nuvarande beläggningstypen, asfalt och betongplattor.

Analys

I tidigare beslutsunderlag framhålls att total handikappanpassning är svår att genomföra. Vid ombyggnad och underhållsåtgärder skall givetvis en jämn yta eftersträvas och vid entréer och gatukorsningar skall normala steghöjder utföras så långt det är praktiskt möjligt. Gamla Stans gränder är en gammal kulturskatt som inte är möjlig att helt handikappanpassa. Stadsdelens topografi med smala och branta gränder utgör också ett betydande hinder för en fullständig tillgänglighet liksom husens historiska utformning med trappor och avsaknad av hissar i många fall.

Nuvarande standard

Nuvarande standard på aktuella gångbanor (betongplattor i olika storlekar och smågatsten) är i stor utsträckning dålig, med ibland stora tvärfall på gångbanorna, stora steghöjder till entréer och höjdskillnader till korsande gränder. Även de asfaltbelagda körbanorna har på många avsnitt en dålig standard.

Med nuvarande standard är det inte möjligt att som rörelsehindrad ta sig fram på gångbanorna på aktuella gator då de är för smala. Att ta sig fram i körbanan är inte tillåtet p g a biltrafiken.

Nu föreslagna åtgärder

Enligt nämndens beslut kommer ombyggnad av Nygatorna och Munkbrogatan att utföras med smågatstenssättning med begagnad och jämnt sliten sten med extra tät sättning av stenarna för att kunna uppnå en så jämn yta som möjligt. Beläggningsnivåerna kommer att höjas, så att nuvarande branta tvärfall på gångbanorna reduceras. Härigenom kan också vissa framkomlighetshindrare extra trappsteg på gångbanorna vid entréer tas bort. Vid anslutning till korsande gränder kommer nedsänkning av kantsten att ske för att öka tillgängligheten.

Diskussion pågår om att få aktuella gator klassade som gågator vilket skulle medföra en stor förbättring, då gångtrafik kan tillåtas på körytorna i likhet med situationen på Västerlånggatan.

Samråd

I arbetet med ny beläggningsplan deltog personal från stadsdelsförvaltningen Maria-Gamla stan, Stockholms stadsmuseum, Skönhetsrådet och gatu- och fastighetskontoret. Under arbetet har också Margareta Cramér varit med (fil. Dr, fd byggnadsantikvarie på stadsmuséet) som även var sakkunnig vid upprättande av 1972-års beläggningsplan. Vid Gamla Stans Forums öppna möte den 22 april 1999 gavs information angående pågående översyn och möjlighet att fritt lämna synpunkter. Det som klart framkom vid mötet var önskemål om att alla gator / gränder skall ha natursten. Kontoret har också haft en omfattande korrespondens med olika handikapporganisationer, sedan tidningsuppgifter påstått att nuvarande beläggningar skulle ersättas med kullersten, vilket naturligtvis är helt felaktigt.

Kontorets förslag

Att rusta upp en så viktig kulturhistorisk miljö som Gamla stan innebär en balansgång mellan olika inte helt förenliga intressen. Samtidigt som det är självklart att särskild hänsyn måste tas till det historiska riksintresset är det kontorets uppfattning att nämndens tillgänglighetssatsning också skall tillämpas i rimlig omfattning i kulturmiljöer.

Den nu föreslagna ombyggnaden blir enligt kontorets syn en klar standardhöjning för västra Gamla stan, där gångbanorna blir jämna utan irriterade tvärlutningar, där steghöjd till entréer anpassas bättre än i dag och anslutningar vid korsande gränder förbättras, dvs tillgängligheten förbättras.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna redovisning och att tidigare godkänt genomförandebeslut står fast.

SLUT